

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філософський факультет
Кафедра історії філософії

Затверджено
на засіданні кафедри історії філософії
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри А.Й. Дахній

Силабус

з навчальної дисципліни «**Українська філософська антропологія**»,
яка викладається в межах ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 033 – філософія

Силабус курсу

УКРАЇНСЬКА ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ

2021-2022 навчальний рік

Назва курсу	Українська філософська антропологія
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра історії філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 033 Філософія
Викладач	Хамар Уляна Вікторівна, кандидат філософських наук, доцент
Контактна інформація викладача	ulyana.khamar@lnu.edu.ua 239-41-50 (кафедра історії філософії)
Консультації по курсу відбуваються	щопонеділка, 16.30-18.00 год. (філософський факультет, вул. Університетська, 1, аудиторія 303 – кафедра історії філософії) онлайн-консультації через Microsoft Teams (за попередньою домовленістю)
Сторінка курсу	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=4357
Інформація про курс	Дисципліна «Українська філософська антропологія» є вибірковою навчальною дисципліною зі спеціальності « <i>філософія</i> » для освітньої програми <i>філософія</i> , яка викладається у VI семестрі в обсязі 6-ти кредитів за ECTS
Коротка анотація курсу	Курс української філософської антропології містить хронологічний виклад ідей українських мислителів про суть людини. Ці ідеї викладено на тлі онтологічних поглядів їх авторів, тогочасної соціокультурної ситуації та зв'язків з поглядами попередніх мислителів. Курс дасть змогу з'ясувати джерела українських антропологічних ідей – зв'язки між онтологічними концепціями та антропологічними поясненнями,

	<p>подіями сучасності та теоретичним спадком минулого. Під час опанування цього курсу студенти вчаться працювати з першоджерелами та критично мислити. Засвоєння цих знань є запорукою успішного зрозуміння еволюції української культури, одним із наріжних каменів якої є філософія.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Метою вивчення дисципліни «Українська філософська антропологія» є: дати студентам поглиблені знання з антропологічних пошуків українських філософів; сформувані розуміння етапності у становленні українських філософських антропологічних ідей; з'ясувати чинники зміни парадигм в українській філософській антропології; сформувані у студентів філософську культуру мислення, шляхом прилучення їх до світоглядної та методологічної культури України; сформувані свідомість студентів на засадах сучасних гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей, національно-патріотичних та громадянських пріоритетів.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p><i>Основна література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бойченко І.В. Філософія незалежної України: витоки, напрями, представники: Монографія. / І.В. Бойченко. — К.: Промінь, 2013. — 376 с. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Boichenko_Ivan/Filosofiiia_nezaleznoi_Ukrainy_vytoky_napriamy_predstavnyk_y/ 2. Вінтер Е. Раннє Просвітництво і християнство (Пер. з німецької Володимира Єрмоленка) // Релігійно-філософська думка в Києво-Могилянській академії : європейський контекст / гол. редкол. В. Горський. - К. : КМ Академія, 2002. - с. 287-310. Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4296/vinter_rannye_prosvitnytstvo_i_khrystyianstvo%20.pdf?sequence=1&isAllowed=y 3. Возняк С. Духовні цінності в структурі світоглядних орієнтацій українського народу // Духовні цінності українського народу. - К. - Івано-Франківськ, 1999. 4. Возняк С. Людина у спектрі філософської україністики // Галицько-буковинський хронограф: Гуманітарний альманах. – Івано-Франківськ - Чернівці, 1997. - № 1. 5. Возняк С. М., Голянич М. Ю., Москаленко Ю. М. Філософська думка України: імена та ідеї : навчально-методичний посібник. - Івано-Франківськ : Плай, 2003. - 136 с. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Vozniak_Stepan/Filosofska_dumka_Ukrainy_imena_ta_idei/ 6. Гнатюк Я.С. Український кордоцентризм у конфлікті міфологій та інтерпретацій: Монографія. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2010. – 184 с. – Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Hnatiuk_Yaroslav/Ukrainskyi_kordotsentryzm_u_konflikti_mifolohii_ta_interpretatsii/ 7. Горський В.С. Історія української філософії. Курс лекцій. - К., 1996. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Horskyu_Vilen/Istoriya_ukrainskoi_filosofii_Kurs_lektsii/

8. Горський В.С. Нариси з історії філософської культури Київської Русі. - К., 1993.
9. Горський В.С. Філософія в українській культурі. - К., 2001. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Horskyy_Vilen/Filosofia_v_ukrainskii_kulturi_metodolohiia_ta_istoriia/
10. Горський В.С., Кислюк К.В. Історія української філософії: Підручник. – К.: Либідь, 2004. – 488 с.
11. Горський В. Європейська академічна традиція в Києво-Могилянській академії // Релігійно-філософська думка в Києво-Могилянській академії : європейський контекст / гол. редкол. В. Горський. - К. : КМ Академія, 2002. - с. 7-38.
Режим доступу:
http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4227/Hors%27kyu_yevropeys%27ka_akademichna_tradytsiya.pdf?sequence=1&isAllowed=y
12. Захара І., Кашуба М. та ін. Проблема людини в українській філософії XVI-XVIII ст. – Львів: Логос, 1998. – 240 с.
13. Захара І. Академічна філософія України (XVII - перша половина XVIII ст.). - Львів, 2000.
14. Забужко О.С. Філософія української ідеї і європейський контекст: франківський період. - К., 1992.
Режим доступу:
https://shron1.chtyvo.org.ua/Zabuzhko/Filosofia_ukrainskoi_idei_ta_ievropeyskyi_kontekst_frankivskyi_period.htm
15. Історія української філософії: Підручник. — К.: Академвидав, 2008. — 624 с. (Альма-матер). Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Zbirka/Istoriia_ukrainskoi_filosofii/
16. Історія філософії на Україні. - У 3-х томах. - К., 1987.
17. Історія філософії України. Хрестоматія: Навч. посібник / Упорядники М.В. Тарасенко, М.Ю. Русин, А.К. Бичко та ін. – К.: Либідь, 1993. – 560 с. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Tarasenko_M/Istoriia_filosofii_Ukrainy_Khrestomatia/
18. Історія української філософії: Хрестоматія / упор. М.В. Кашуба. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2004. – 356 с.
19. Крالیук П.М. Історія філософії України : підручник. – К. : КНТ, 2015. – 652 с. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Kraliuk_Petro/Istoriia_filosofii_Ukrainy/
20. Литвинов В. Ренесансний гуманізм в Україні : ідеї гуманізму епохи Відродження в укр. філософії XV – поч. XVII ст. / Володимир Литвинов. – Київ : Основи, 2000. – 472 с. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/lytv/lyt.htm>
21. Маланюк Є. Нариси історії нашої культури. - К., 1992. Режим доступу: <https://diasporiana.org.ua/ideologiya/974-malanyuk-ye-narisi-z-istoriyi-nashoyi-kulturi/>
22. Мірчук І. Історія української культури. - Мюнхен-Львів, 1994. Режим доступу: <https://diasporiana.org.ua/ukrainica/19607-mirchuk-i-istoriya-ukrayinskoyi-kulturi-formatsiya-ukrayinskoyi-natsiyi/>
23. Нариси з історії філософії на Україні / Упряд. І.В. Огородник, В.В. Огородник. – К., 1991.

24. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. - К., 1993. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Nechui-Levytskyi/Svitohliad_ukrainskoho_narodu/
25. Огородник І., Русин М. Українська філософія в іменах: Навч. посібник / За ред. М.Ф.Тарасенка. – К., 1997. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Ohorodnyk_Ivan/Ukrainska_filosofia_v_imenakh/
26. Паславський І.В. 3 історії розвитку філософських ідей на Україні в кінці XVI – першій третині XVII ст. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/istkult2/ikult248.htm>
27. Пашук А.І. Філософський світогляд Івана Франка.- Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. - 432 с.
Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Pashuk_Andrii/Filosofskyi_svitohliad_Ivana_Franka/
28. Проблема людини в українській філософії XVI - XVIII ст. - Львів, 1998.
29. Прокопов Д. У пошуках втраченої істини : Г. Сковорода і проблема епістемологічного мандрування // Релігійно-філософська думка в Києво-Могилянській академії : європейський контекст / гол. редкол. В. Горський. - К. : КМ Академія, 2002. - с. 251-268. Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4283/prokopov_u_poshukakh_vtrachenoyi_istyny.pdf?sequence=1&isAllowed=y
30. Розвиток філософської думки в Україні: навч. посібник; [за ред. Проф. Ю.М.Вільчинського]. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2014. – 327с. Режим доступу: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/6953/vilchynskiy_14.pdf?sequence=2
31. Сватко Ю. Теофан Прокопович і європейське Відродження як окремий культурно-історичний тип // Релігійно-філософська думка в Києво-Могилянській академії : європейський контекст / гол. редкол. В. Горський. - К. : КМ Академія, 2002. - с. 175-212. Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4275/svatko_tefan_prokopovych_i_yevropeys%27ke_vidrozhennya.pdf?sequence=1&isAllowed=y
32. Семчишин М. Тисяча років української культури. - К., 1993. Режим доступу: <https://diasporiana.org.ua/mistetstvo/8607-semchishin-m-tisyacha-rokiv-ukrayinskoyi-kulturi-istorichniy-oglyad-kulturnogo-protsesu/>
33. Федів Ю.О., Мозгова Н.Г. Історія української філософії: Навчальний посібник. – К.: Україна, 2000. – 512 с. Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000012931>
34. Філософія Відродження на Україні. - К., 1990. – 336 с. Режим доступу: https://platon.net/load/knigi_po_filosofii/istorija_ukrainskaja/filosofiya-vidrozhennya-na-ukrajini-kashuba
35. Пам'ятки братських шкіл на Україні : кінець XVI - початок XVII ст. : тексти і дослідження / [АН УРСР, Ін-т філософії, Ін-т сусп. наук]; редкол.: В. І. Шинкарук [та ін.]; [підгот. до вид. та комент.: В. М. Нічик та ін.]. – Київ: Наук. думка, 1988. – 566 с. Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0010965>
36. Франко І.Я. Збір. творів: у 50 т. - К., 1986. - Т.45. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Franko/Zibrannia_tvoriv_u_50_tomakh_t45/
37. Чижевський Д. Філософія Г.С. Сковороди. Харків, 2004. Режим доступу:

<http://litopys.org.ua/chysk/chysk.htm>

38. Чижевський Д. Філософські твори : у 4 т. / Дмитро Чижевський ; під заг. ред. В. С. Лісового ; Ін-т філософії ім. Г. Сковороди НАН України, Наук. Т-во ім. Шевченка в Америці, Укр. Вільна Акад. Наук (США). - Київ : Смолоскип, 2005. - Т. 2 : Між інтелектом і культурою: дослідження з історії української філософії. – 2005. – 263 с. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0004470>
39. Шевченко Володимир. Українська філософія в системі українознавства : Теорет.- метод. комент. до курсу філос. у вищ. навч. закл. — К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. — 240 с. Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Shevchenko_Volodymyr_Isakovych/Ukrainska_filosofii_a_v_systemi_ukrainoznavstva.pdf?
40. Янів В. Нариси до історії української етнопсихології. - Мюнхен, 1993. Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0006280

Додаткова література:

1. Багалій Дм. Український мандрований філософ Григорій Сковорода. - К., 1992. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Bahalii_Dmytro/Ukr_mandrovanyi_filosof_Skovoroda/
2. Бичко А.К. Леся Українка. Світоглядно-філософський погляд / Ада Бичко. – Київ: Укр. Центр духов. культури, 2000. – 185 с. Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0008384>
3. Бичко А., Бичко І. Феномен української інтелігенції (Спроба екзистенційного аналізу). — Дрогобич, 1997. Режим доступу: <http://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/450/450#>
4. Білецька В.В. Іван Мірчук як історик української філософії: європейський контекст. – Полтава-Київ, 2019. – 222с. Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Biletska_Viktorii/Ivan_Mirchuk_iak_istoryk_ukrainskoi_filosofii_ievropeiskyi_kontekst.pdf?
5. Булашев Г. О. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях : космогонічні укр. народні погляди та вірування / Георгій Булашев. – Київ: Довіра, 1992. – 414 с. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001691>
6. Войтович В.М. Українська міфологія / В. М. Войтович. – Київ: Либідь, 2002. – 662 с. Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001666>
7. Гавриїл Костельник. Arcana Dei. Шляхи віри модерної людини. – Львів, 1936. – 97 с. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Kostelnyk_Havryil/Arcana_Dei_Shliakhy_viry_modernoii_liudyny/
8. Гнатюк В.М. Нарис української міфології / Володимир Гнатюк ; іл. О. Кульчицька ; [підгот. та опрац. тексту, вступ. ст. і прим. Р. Кирчів]. – Львів: Ін-т народознавства НАН України, 2000. – 263 с. Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0009601>
9. Гнатюк Я.С. Український кордоцентризм у конфлікті міфологій та інтерпретацій: Монографія. –

Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2010. – 184 с.

Режим доступу:

https://chtyvo.org.ua/authors/Hnatiuk_Yaroslav/Ukrainskyi_kordotsentryzm_u_konflikti_mifolohii_ta_intepretatsii/

10. Гузар І. Україна в орбіті європейської мислі: Від Григорія Сковороди до Тараса Шевченка / Наук. тов. ім. Шевченка в Канаді. — Торонто; Львів, 1995. Режим доступу: <https://diasporiana.org.ua/ukrainica/13345-guzar-i-ukrayina-v-orbiti-evropeyskoyi-misli-vid-grigoriya-skovorodi-do-tarasa-shevchenka/>
11. Донцов Д. Де шукати наших історичних традицій; Дух нашої давнини. – К. : МАУП, 2005. – 568 с. Режим доступу: https://web.archive.org/web/20090824091338/http://doncov.webs.com/duh_davnyny.pdf
12. Драгоманов М. П. Вибране («...між задум зложити очерк історії цивілізації на Україні») / Упоряд. та авт. іст.-біогр. нарису Р.С. Міщук; Приміт. Р.С. Міщука, В.С. Шандри. — К.: Либідь, 1991. — 688 с. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/drag/drag.htm>
13. Драч І.Ф., Кримський С.Б., Попович М.В. Григорій Сковорода: Біографічна повість. - К., 1984. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Drach/Hryhorii_Skovoroda/
14. Енциклопедія українознавства. — Львів, 1993 — 1996. — Т. 1 — 6. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/encycl/eu.htm>
15. Іванишин П.В. Іван Франко і національне буття: герменевтичні акценти: монографія / Петро Васильович Іванишин. – Дрогобич: Посвіт, 2016. – 172 с. Режим доступу: <http://dontsovnica.com.ua/wp-content/uploads/2016/06/IFr-pdf.pdf>
16. Іларіон (Огієнко І.; митрополит). Дохристиянські вірування українського народу : історично-релігійна монографія / Митрополит Іларіон (І. Огієнко). – Київ: Обереги, 1992. – 424 с. Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001150>
17. Історія Русів. (Перекл. Івана Драча). — К., 1991. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/istrus/rusiv.htm>
18. Кониський Г. Філософські твори : у 2 т. / Георгій Кониський ; редкол.: І. С. Захара (відп. ред.) [та ін.] ; АН УРСР, Ін-т філософії, Ін-т сусп. наук. - Київ : Наук. думка, 1990. - (Пам'ятки філософської культури українського народу). – Т. 2. – 1990. – 569 с. Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0002983>
19. Костельник Г. Шевченко з релігійно-етичного становища (критичний аналіз). – Львів: Накладом "Ниви", 1910. — 32 с. Режим доступу: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=2769>
20. Костомаров М. Книга буття українського народу. - К., 1993. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/rizne/kmt02.htm>
21. Липинський В. Листи до братів хліборобів про ідею і організацію українського монархізму. Писані 1919-1920 р. - Відень, 1926. Режим доступу: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/3615/file.pdf>
22. Літопис Самовидця. Видання підгот. Я. І. Дзира. — К., 1971. Режим доступу:

- <http://litopys.org.ua/samovyd/sam.htm>
23. Лук М.І. Феномен Юркевича і українська духовність // Проблеми філософії. - 1992. - Вип. 94.
24. Микитась В. Давньоукраїнські студенти і професори. — К., 1994. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/mykytas/myk.htm>
25. Наливайко Дмитро. Очима Заходу. Рецепція України в Західній Європі XI — XVIII ст. — К., 1998. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/ochyma/ochrus.htm>
26. Нічик В.М. Петро Могила в духовній історії України. — К., 1997. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/nichyk/nich.htm>
27. Пасічник І. Д., Кралюк П. М. Український месіанізм : [монографія] / І. Д. Пасічник, П. М. Кралюк. — Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013. — 220 с. Режим доступу: https://lib.oa.edu.ua/files/funds/vudavnutstvo/Kraluk_Monografiya_mesianizm.pdf
28. Петро Кралюк. Таємний агент Микола Гоголь, або Про що розповідає «Тарас Бульба» : нарис / Петро Кралюк. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. — 176 с. Режим доступу: <https://book4you.org/book/15120194/1c23c3>
29. Петро Кралюк. Півтори тисячі років разом. Спільна історія українців і тюркських народів. — Вид-во Фоліо, 2018. — 282 с.
30. Плавюк В. Приповідки або Українсько-народня філософія. — Едмонтон, 1946. — 355 с. Режим доступу: <https://diasporiana.org.ua/folklor/7784-plavyuk-v-priповідki-abo-ukrayinsko-narodnya-filosofiya/>
31. Попович М. В. Нарис історії культури України. — К., 1998. — 728 с. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/popovych/narys.htm>
32. Пятківський Р.О. Методичні рекомендації до курсу “Проблема людини в українській філософії”. - Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2010. - 40 с.
33. Прокопович Феофан. Філософські твори: В 3 т. — К., 1981. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/procop/proc.htm>
34. Сковорода Г.С. Повне зібрання творів у 2-х т. - К., 1972. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/skovoroda/skov.htm>
35. Українські гуманісти епохи Відродження. Антологія. У 2 ч. Ч.1 / Інститут філософії НАН України ; Відп. ред. В.М. Нічик . — Київ : Наукова думка : Ликей, 1995 . — 431 с. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Nichyk_Valerija/Ukrainski_humanisty_epokhy_Vidrodzhennia_Chastyna_1/
36. Українські гуманісти епохи Відродження. Антологія. У 2 ч. Ч.2 / Інститут філософії НАН України ; Відп. ред. В.М. Нічик . — Київ : Наукова думка : Ликей, 1995 . — 431 с. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Nichyk_Valerija/Ukrainski_humanisty_epokhy_Vidrodzhennia_Chastyna_2/
37. Уривки з книги Арсена Річинського “Проблеми української релігійної свідомості”, конфісковані польським цензором у 1933 році / А. Гудима, А. Колодний, О. Саган // Українське релігієзнавство. — 2004. — № 29. — С. 139-143. Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/20647>
38. Ушкалов Л. В. Григорій Сковорода: семінарії. — Харків: Майдан, 2004. — 776 с. Режим доступу:

	<p>https://book4you.org/book/2088712/14eac0</p> <p>39. Ушкалов Л. Література і філософія: доба українського бароко. – Харків: Майдан, 2014. – 416 с. Режим доступу: https://book4you.org/book/3265769/05adbb</p> <p>40. Франко І.Я. Збір. творів: у 50 т. - К., 1986. - Т.45. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Franko/Zibrannia_tvoriv_u_50_tomakh_t45/</p> <p>41. Шлемкевич М. Загублена українська людина. – Нью-Йорк, 1954. – 158 с. – Режим доступу: https://diasporiana.org.ua/ideologiya/296-shlemkevich-m-zagublena-ukrayinska-lyudina/</p>
Тривалість курсу	180 год.
Обсяг курсу	80 аудиторних годин (32 год. – лекції, 48 год. семінарські заняття), 100 год. – самостійна робота
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу «Українська філософська антропологія» студент буде</p> <p>знати: основні теоретичні положення філософських концепцій упродовж розвитку української філософії; інтерпретації тих чи інших світоглядних проявів з відповідними філософськими концепціями; особливості українських філософсько-антропологічних вчень, їх представників; закономірності розвитку української філософії та різних чинників, які впливають на нього</p> <p>вміти: визначити специфіку українських філософсько-антропологічних парадигм, критично аналізувати світоглядні концепції; формувати науково обґрунтований несуперечливий світогляд та укласти його в компактну форму філософської концепції; проаналізувати історико-філософські передумови української філософської антропології, свідомо встановлювати відношення підпорядкування фахових знань більш загальним філософським концепціям; творчо аналізувати явища і процеси навколишньої дійсності; зіставляти філософські, світоглядні ідеї з практикою суспільного життя українців</p>
Ключові слова	Філософська антропологія, кордоцентризм, антропосоціогенез, етнопсихологія, екзистенція, мова, людина, індивід, індивідуальність, особистість, соціалізація особистості, свобода, соціобіологія, комунікація, гуманізм, цілісність, традиція
Формат курсу	Очний, проведення лекцій, семінарських занять та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Теми курсу подано у додатку (схемі курсу)
Підсумковий контроль, форма	Залік у 6 семестрі

Пререквізити	Для вивчення курсу «Українська філософська антропологія» студенти потребують базових знань з курсів «Історія української філософії», «Філософська антропологія», «Історія світової філософії», «Історія світової культури», «Історія української культури»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, групові проекти, дискусії, презентації
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор для демонстрування презентацій; програмне забезпечення для використання ресурсів електронного курсу в системі Moodle; технічне обладнання та програмне забезпечення для проведення онлайн консультацій (Microsoft Teams)
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Алгоритм оцінювання знань студентів із дисципліни «Українська філософська антропологія» є таким. Підсумкова максимальна кількість балів за курс «Українська філософська антропологія» = 100 балів. Складовими поточної успішності є такі види робіт: семінарські заняття (усні відповіді), написання рефератів (творчих робіт), написання контрольної-модульних робіт (розгорнуті питання та тести).</p> <p><i>Семінарське заняття (оцінюється від 1 до 10 балів):</i> вимоги до учасників семінарського заняття: обов'язково прочитати текст першоджерела та рекомендовану додаткову літературу; підготуватися до виступу з кожного питання плану семінарського заняття; викладати думки своїми словами, а не завченими фразами, формулюваннями; будувати виступ згідно з планом, користуючись конспектом лише в разі цитування першоджерел; враховувати, що кожен виступ має складатися з трьох частин: вступу, основної частини і висновку; задати колегам додаткові запитання; для підтвердження або ж спростування тієї чи іншої тези наводити аргументи (цитати з тексту першоджерела, або думки, істинність яких обґрунтована).</p> <p><i>Реферат (творча робота) (оцінюється від 1 до 10 балів):</i> методичні вказівки до написання реферату (творчої роботи): реферат повинен складатися зі: змісту, вступу, основної частини (розділи), висновків, списку використаної літератури. У вступі необхідно: а) обґрунтувати актуальність обраної теми; б) показати ступінь розробленості даної теми; в) сформулювати завдання дослідження. В основній частині потрібно подати короткі біографічні відомості про мислителя, передати зміст його основних ідей, обґрунтувати їх актуальність. У висновках потрібно підсумувати результати дослідження. Список використаної літератури оформити відповідно до вимог: обсяг реферату 10-12 сторінок, друкований (формат А-4; інтервал 1; розмір шрифту – 14).</p> <p><i>Контрольно-модульна робота (оцінюється від 1 до 10 балів)</i> може бути сформованою з питань, які потребують розгорнутих відповідей і змістовно стосуються теми, підсумком якої і є контрольна робота. Контроль знань може відбуватися і шляхом тестування, яке також є підсумковим стосовно певної теми.</p> <p>Поточна успішність за семестр вираховується наступним чином. Усі студенти (окрім тих, які</p>

навчаються за індивідуальним планом) зобов'язані упродовж семестру відвідувати лекції, активно працювати на семінарських заняттях, писати реферати (чи творчі роботи), виконувати контрольнo-модульні завдання. Усі види виконаних упродовж семестру робіт оцінюватимуться від 1 до 10 балів.

0-4 б. – виставляється, якщо: студент не володіє матеріалом курсу «Історія східної філософії» і не орієнтується в його проблематиці; при спробі викладу матеріалу припускається грубих помилок; не може самостійно зробити висновки та узагальнення; не прослідковує зв'язку аналізованих проблем з практикою;

5-6 б. – виставляється, якщо: студент в основному володіє фактичним матеріалом курсу, але в окремих аспектах питань припускається суттєвих помилок; не в змозі самостійно висновувати, узагальнювати, поєднувати теоретичні знання з практикою; виклад матеріалу утруднений, неповною мірою використовується категоріальний апарат навчальної дисципліни;

7-8 б. – виставляється, якщо: студент володіє фактичним матеріалом курсу але припускається окремих, несуттєвих помилок; висновки і узагальнення зроблені ним не є вичерпними; відсутні посилання на додаткову літературу; практичне застосування теоретичних знань є нечітким;

9-10 б. – виставляється, якщо: студент у повному обсязі володіє матеріалом навчального курсу; вільно і логічно-аргументовано висвітлює навчальну проблему; бачить місце питання, яке розглядається в контексті історії східної філософії та загальної структури філософського знання; при відповіді на питання посилається на рекомендовану програмою курсу додаткову літературу; вміє показати методологічне значення філософських теорій, вчень і концепцій для вибору шляхів вирішення конкретних науково-природничих або соціально-політичних проблем.

У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх отриманих оцінок та множиться на коефіцієнт 10. У підсумку отримуємо бали за поточну успішність упродовж семестру. Для зарахування заліку «автоматично» студент повинен набрати за семестр більше 51 бала. Складати залік дозволяється за бажанням.

Оцінювання знань студента ґрунтується на таких критеріях:

«зараховано» (51 – 100 б.) – виставляється, якщо: студент у повному обсязі володіє матеріалом навчального курсу; вільно і логічно-аргументовано висвітлює навчальну проблему; бачить місце питання, яке розглядається в контексті історії східної філософії та загальної структури філософського знання; при відповіді на питання посилається на рекомендовану програмою курсу додаткову літературу; вміє показати методологічне значення філософських теорій, вчень і концепцій для вибору шляхів вирішення конкретних науково-природничих або соціально-політичних проблем;

«незараховано» (0 – 50 б.) – виставляється, якщо: студент не володіє матеріалом курсу «Історія східної філософії» і не орієнтується в його проблематиці; при спробі викладу матеріалу припускається грубих помилок; не може самостійно зробити висновки та узагальнення; не прослідковує зв'язку аналізованих проблем з практикою.

Академічна доброчесність: роботи студентів повинні бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування,

	<p>втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Студенти повинні відвідувати усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на семінарському занятті, самостійній роботі та бали підсумкового контролю (залік). При цьому обов'язково враховується присутність на заняттях та активність студента під час семінарського заняття; неприпустимими є пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Український народний світогляд як підвалина української філософії. 2. Людинознавчий, екзистенціальний, етико-гуманістичний характер української філософії. 3. Тяглисть традиції гуманістичного мислення в Україні. 4. Українське історико-філософське людинознавство як теоретична і практична наука, її предмет та функції. 5. Джерела української філософської антропології. 6. Особливості тлумачення людини філософами Київської Русі. 7. Людина - синтез індивідуально-особистісного й колективного ("соборного") начал. 8. Релігійна антропологія в давньоруській історіософії. 9. Відношення "людина - Бог" як парадигма давньоруської філософської думки. 10. Концепція "практичного гуманізму" в києворуській культурі. 11. "Любомудріє" як спосіб і оцінка людського життя. 12. Осмислення києворуськими книжниками місця людини в історії. 13. Особливості тлумачення людини у гуманістичних вченнях доби Відродження. 14. Ідеал самовладної людини як нового типу особистості у філософії українських гуманістів XV-XVI ст. 15. Природа людини у вченнях діячів братств та Острозького освітньо-культурного осередку. 16. Ідея "внутрішньої" людини як початок самовиявлення української духовної самобутності. 17. Людиноцентризм як підґрунтя формування української національної самосвідомості.

18. Раціоналістичні антропологічні тенденції у діяльності “ожидовілих”.
19. Людина і суспільство у філософії С. Оріховського-Роксолана.
20. Вчення про свободу як складова української філософської антропології доби Ренесансу.
21. “Активістська” та “споглядальна” концепції способу життя людини.
22. Відношення “людина — Всесвіт” як вісь просвітницької парадигми української філософії другої половини XVII - XVIII ст.
23. Філософія людини у курсах викладачів Києво-Могилянської академії.
24. Г. Сковорода про філософію як науку “істинного життя”.
25. Християнська антропологія Г. Сковороди.
26. Людина як “мікрокосмос” у вченні Г. Сковороди про “три світи і дві натури”.
27. Кордоцентризм філософії Г. Сковороди: ідея “серця” як основи духовного життя людини.
28. Етичні та педагогічні погляди Г. Сковороди. Теорія “природнього” виховання.
29. Просвітницький ідеал людини та суспільства у філософсько-соціологічних поглядах І. Шада, В. Каразіна, П. Лодія, Я. Козельського.
30. Пліуралізм філософських течій та ідей в XIX столітті, їх вплив на розвиток людинознавчих студій в Україні.
31. Національна самосвідомість як домінуюча особливість людини у філософії романтизму.
32. Проблема людини і нації у творчості діячів Кирило-Мефодіївського братства.
33. М. Костомаров про особливості українського національного характеру.
34. Вчення про суперечливість людської сутності у “хутірській філософії” П. Куліша.
35. Антропоцентризм філософського світогляду Т. Шевченка.
36. Релігійно-ідеалістична концепція людини М. Гоголя.
37. Вчення П. Юркевича про “серце”.
38. Феномен П. Юркевича в історії українського людинознавства.
39. Антропоцентричний зміст творчих пошуків українських інтелектуалів другої половини XIX - початку XX століть.
40. Раціоналістично-позитивістське тлумачення людини у філософському світогляді М. Драгоманова та М. Грушевського.
41. Людина як планетне явище у теоріях С. Подолинського та В. Вернадського.
42. Екзистенційний характер філософських поглядів І. Франка та Лесі Українки.
43. Філософія соціальної дії І. Франка. Образ національного лідера.
44. Етика “конкордизму” та екзистенційний проєкт В. Винниченка.
45. Волонтаризм філософсько-антропологічних учень Д. Донцова та В. Липинського.
46. Проблематика української філософської антропології XX – поч. XXI ст.
47. Характерологія українців у філософській творчості Д. Чижевського, І. Мірчука, В. Яніва.
48. Концепція “загубленої української людини” М. Шлемкевича.

	49. Проблема буття людини та сенсу її життя у персоналістичній філософії О. Кульчицького. 50. Проблеми і перспективи філософської антропології в Україні.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу «Українська філософська антропологія»

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Матеріали	Література	Завдання, год	Термін виконання
Тиждень 1. 2 год.	Тема 1. Українська філософія як теоретична гуманістика 1. Український народний світогляд як підвалина української філософії. 2. Людинознавчий, екзистенціальний, етико-гуманістичний характер української філософії. 3. Тяглість традиції гуманістичного мислення в Україні. 4. Українське історико-філософське людинознавство як теоретична і практична наука, її предмет та функції. 5. Джерела української філософії людини.	Лекція 1	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література:</i> 3,4,5,6,7,16, 22,24,25 <i>Додаткова література:</i> 3,5,6,8,9,16	Опрацювати теми: Соціокультурний контекст розвитку філософської гуманістики в Україні. Домінанти людиноцентризму в українській культурі мислення. Кордоцентризм як вияв людинознавчого характеру української філософії. Естетизм як риса українського людиноцентризму. Людина у міфологічному світогляді давніх слов'ян. 6 год.	до семінарського заняття
Тиждень 1. 2 год.	Тема 1. Основи української ментальності 1. Історія питання. 2. Дослідники української духовності. 3. Національний характер. 4. Ідеал української людини.	Семінарське заняття 1	Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література:</i> 3,4,5,6,7,16, 22,24,25 <i>Додаткова література:</i> 3,5,6,8,9,16	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.	

<p>Тиждень 2. 2 год.</p>	<p>Тема 2. Проблема людини у філософуваннях давньоруських любомудрів (1) 1. Особливості тлумачення людини філософами Київської Русі. 2. Онтологічна сутність людини. 3. Людина - синтез індивідуально-особистісного й колективного ("соборного") начал. 4. Релігійна антропологія в давньоруській історіософії.</p>	<p>Лекція 2</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i> 7,8,9,15,16,19,23,30,33 <i>Додаткова література:</i> 5,16,39</p>	<p>Опрацювати теми: Возняк С. Людина як цінність: філософсько-українознавчий аспект // Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки. - Івано-Франківськ, 1999. - Вип. 1. Возняк С., Голянич М., Москаленко Ю. Філософська думка України: імена та ідеї. - Івано-Франківськ, 2003. Гнатюк Я. Інтелектуальна ідентичність української філософії і принципи кордоцентризму // Вісник Прикарпатського університету: Філософські і психологічні науки. - Івано-Франківськ, 2005. - Вип. 7. Гнатюк Я. Український кордоцентризм у конфлікті міфологій та інтерпретацій. - Івано-Франківськ, 2010. 7 год.</p>	<p>до семінарського заняття</p>
<p>Тиждень 2. 4 год.</p>	<p>Тема 2-3. Українська філософія як теоретична гуманістика 1. Антропоцентризм в системі особливостей української філософії. 2. Відображення у міфологічному світогляді праукраїнців уявлень про людину та її місце у світі. 3. Світоглядний вплив прийняття християнства на розуміння сутності людини та її життєвого призначення. 4. Основні етапи осмислення проблеми людини в українській філософії.</p>	<p>Семінарське заняття 2-3</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 3,4,5,6,7,16, 22,24,25 <i>Додаткова література:</i> 3,5,6,8,9,16</p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	

<p>Тиждень 3. 2 год.</p>	<p>Тема 3. Проблема людини у філософуваннях давньоруських любомудрів (2) 1. Відношення “людина - Бог” як парадигма давньоруської філософської думки. 2. Концепція “практичного гуманізму” в киеворуській культурі. 3. “Любомудріє” як спосіб і оцінка людського життя. 4. Осмислення киеворуськими книжниками місця людини в історії.</p>	<p>Лекція 3</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i> 7,8,9,15,16,19,23,30,33 <i>Додаткова література:</i> 5,16,39</p>	<p>Опрацювати теми: Система “людина - Бог - світ” у філософії Київської Русі. Ідеал мудрості в киеворуській культурі. Літературна антропологія Київської Русі. Колективне тлумачення особи в давньоруській філософії. Етичні вчення давньоруських любомудрів. Образ святого як етичний ідеал Київської Русі. Доброчинність як ознака моральності людини у давньоруській філософії. Людина як носій киеворуської естетичної свідомості. 6 год.</p>	<p>до семінарського заняття</p>
<p>Тиждень 3. 2 год.</p>	<p>Тема 4. Етноментальні особливості та джерела філософсько-антропологічної думки України 1. Антропоцентризм в системі особливостей української філософії. 2. Відображення у міфологічному світогляді давніх українців уявлень про людину та її місце у світі. 3. Вплив християнства на світоглядне розуміння людини. 4. Осмислення проблеми людини в українській філософії.</p>	<p>Семінарське заняття 4</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 7,8,9,15,16,19,23,30,33,40 <i>Додаткова література:</i> 5,16,39</p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	
<p>Тиждень 4. 2 год.</p>	<p>Тема 4. Ренесансне розуміння людини в українській філософії XV - початку XVII століть (1) 1. Особливості тлумачення людини у гуманістичних вченнях доби Відродження. 2. Ідеал самовладної людини як нового типу особистості у філософії українських гуманістів XV-XVI ст. 3. Природа людини у вченнях діячів братств та Острозького освітньо-культурного осередку. 4. Ідея “внутрішньої” людини як початок самовиявлення української духовної самобутності.</p>	<p>Лекція 4</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i> 4,5,12,15,16,17,20,22,31,35 <i>Додаткова література:</i> 29,32,35,36</p>	<p>Опрацювати теми: Розвиток українського ренесансного людиноцентризму в контексті європейського гуманізму. Християнський ідеал людини в українській ренесансно-гуманістичній етиці. Українські філософи доби Відродження про роль розуму в упорядкуванні світу та людського життя. Проблема формування духовної особистості в українському</p>	<p>до семінарського заняття</p>

					філософському мисленні XVI - XVII століть. 6 год.	
Тиждень 4. 4 год.	<p>Тема 5. Людина як проблема у філософуваннях давньоруських любомудрів</p> <p>1. Особливості осмислення проблеми людини у філософській думці Києворуської доби.</p> <p>2. Онтологічна сутність людини. Проблема єдності душі і тіла.</p> <p>3. Проблема пізнання та мудрості людини у філософії Київської Русі. Співвідношення розуму й віри (Клим Смолятич, Кирило Турівський).</p> <p>4. Погляди на моральний світ людини та її життєве призначення (Данило Заточеник, Володимир Мономах).</p> <p>5. Людина в контексті історіософських концепцій Київської Русі (Іларіон Київський; “Повість врем’яних літ” та ін.).</p> <p>Тема 6. Ренесансне розуміння людини в українській філософії XV - початку XVII ст. (1)</p> <p>1. Особливості українського філософського гуманізму у світлі європейського Ренесансу. Гуманістичне тлумачення людини у вченнях Ю. Дрогобича та С. Оріховського-Роксолана.</p> <p>2. Онтологічна сутність людини у вченнях діячів братств та Острозького освітньо-культурного осередку.</p> <p>3. Ідея повноправного земного життя людини і пошук шляхів осягнення свободи Концепції самопізнання та самовдосконалення людини.</p> <p>4. Принципи громадянського гуманізму та ідея “суспільного блага” у творах вітчизняних представників Ренесансу.</p>	<p>Семінарське заняття 5</p> <p>Семінарське заняття 6</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p> <p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 7,8,9,15,16,19,23,30,33</p> <p><i>Додаткова література:</i> 5,16,39</p> <p><i>Основна література:</i> 4,5,12,15,16,17,20,22,31,35</p> <p><i>Додаткова література:</i> 29,32,35,36</p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p> <p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	

<p>Тиждень 5. 2 год.</p>	<p>Тема 5. Ренесансне розуміння людини в українській філософії XV - початку XVII століть (2)</p> <p>1. Людиноцентризм як основна риса епохи і підґрунтя формування української національної самосвідомості. 2. Раціоналістичні антропологічні тенденції у діяльності “ожидовілих”. 3. Людина і суспільство у філософії С. Оріховського-Роксолана. 4. Вчення про свободу як складова української філософської антропології доби Ренесансу. 5. “Активістська” (Ю. Рогатинець) та “споглядальна” (І. Вишенський) концепції способу життя людини. Патріотизм та ідея громадянського гуманізму.</p>	<p>Лекція 5</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i> 4,5,12,15,16,17,20,22,31,35 <i>Додаткова література:</i> 29,32,35,36</p>	<p>Опрацювати теми: Віталій з Дубна. Діоптра, себто дзеркало або зображення людського життя // Історія філософії України: Хрестоматія. - К., 1993. Станіслав Оріховський-Роксолан. Напучення польському королеві // Українська література XIV -XVI ст. - К., 1988. Касіян Сакович. Трактат про душу взагалі // Історія філософії України: Хрестоматія. - К., 1993.</p> <p>6 год.</p>	<p>до семінарського заняття</p>
<p>Тиждень 5. 2 год.</p>	<p>Тема 7. Ренесансне розуміння людини в українській філософії XV - початку XVII ст. (2)</p> <p>1. Християнський ідеал людини в українській ренесансно-гуманістичній етиці. 2. Концепція досконалого правління С. Оріховського-Роксолана. 3. Вплив реформаційних ідей на тлумачення “внутрішньої” людини в українській філософії XVI - XVIII століть. 4. Ортодоксальна концепція людини І. Вишенського.</p>	<p>Семінарське заняття 7</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 4,5,12,15,16,17,20,22,31,35 <i>Додаткова література:</i> 29,32,35,36</p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	
<p>Тиждень 6. 2 год.</p>	<p>Тема 6. Просвітницький ідеал людини в українській філософії другої половини XVII - XVIII ст. (1)</p> <p>1. Відношення “людина — Всесвіт” як вісь просвітницької парадигми української філософії другої половини XVII - XVIII ст. 2. Філософія людини у курсах викладачів Києво-Могилянської академії (П. Могила, І. Гізель, Й. Кононович-Горбацький, Г. Кониський, Л.Баранович, Ф.Прокопович). 3. Г. Сковорода про філософію як науку “істинного життя”. 4. Християнська антропологія Г. Сковороди.</p>	<p>Лекція 6</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i> 2,5,8,9,12,13,29,31,39 <i>Додаткова література:</i> 1,10,32,38,39</p>	<p>Опрацювати теми: Християнська антропологія українського бароко. Проблема формування духовної особистості у філософії вчених Києво-Могилянської академії. Антропологічна концепція П. Могили. Теорія людини Т. Прокоповича. Гуманістичні міркування І. Гізеля та Й. Кононовича-Горбацького. Ідеал активно мислячої людини у філософії Г. Кониського.</p> <p>6 год.</p>	<p>до семінарського заняття</p>

<p>Тиждень 6. 4 год.</p>	<p>Тема 8-9. Проблема людини у вченнях професорів Києво-Могилянської академії 1. Людиновимірність філософії викладачів Києво-Могилянської академії (Т. Прокопович, І. Гізель, Г. Кониський). Проблема сутності людини. 2. Морально-етичні координати людського буття у вченнях представників Києво-Могилянської академії. 3. Суспільний ідеал людини у творах киево-могилянців.</p>	<p>Семінарське заняття 8-9</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 5,11,12,13,29, 31 <i>Додаткова література:</i> 3,32,37,41</p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	
<p>Тиждень 7. 2 год.</p>	<p>Тема 7. Просвітницький ідеал людини в українській філософії другої половини XVII - XVIII ст. (2) 1. Визнання цінності індивідуального, тілесно-духовного, земного буття людини. Раціоналізм та кордоцентризм філософського мислення. 2. Ідеї гуманізму та концепція “просвіченого абсолютизму” (Т. Прокопович). 3. Людина як “мікрокосмос” у вченні Г. Сковороди про “три світи і дві натури”. 4. Кордоцентризм філософії Г. Сковороди: ідея “серця” як основи духовного життя людини.</p>	<p>Лекція 7</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i> 2,5,8,9,12,13,29,31,39 <i>Додаткова література:</i> 1,10,32,38,39</p>	<p>Опрацювати теми: Романець В. Ідея самопізнання і смислу людського життя у творчості Г. Сковороди // Сковорода Григорій. Дослідження, розвідки, матеріали. - К., 1992. Шевченко І. Сутність людини у працях професорів Києво-Могилянської академії (XVII-XVIII ст.) // Філософська думка. - 2000. - № 5. Ушкалов І., Марченко О. Нариси з філософії Григорія Сковороди. - Харків, 1993. Возняк С., Голянич М., Москаленко Ю. Філософська думка України: імена та ідеї. - Івано-Франківськ, 2003.</p>	<p>до семінарського заняття</p>
<p>Тиждень 7. 2 год.</p>	<p>Тема 10. Філософія людини Г. Сковороди 1. Людинознавчий характер філософії Г. Сковороди. 2. Людина як “мікрокосмос” у філософії Г. Сковороди. Поняття “істинної людини”. 3. Проблема людського щастя та шляхів його досягнення у філософії Г. Сковороди.</p>	<p>Семінарське заняття 10</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 2,9,16,17,29, 32,37 <i>Додаткова література:</i> 1,10,13,38,41</p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	

<p>Тиждень 8. 2 год.</p>	<p>Тема 8. Просвітницький ідеал людини в українській філософії другої половини XVII - XVIII ст. (3) 1. Моральний світ людини та діяльнісна концепція його вдосконалення. Благо як мета людського життя. 2. Проблема соціального зла та шляхів його подолання. 3. Сутність та складові щастя людини: ідеї самопізнання, “спорідненої праці”, “нерівної рівності”. 4. Етичні та педагогічні погляди Г. Сковороди. Теорія “природнього” виховання.</p>	<p>Лекція 8</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i> 2,5,8,9,12,13,29,31,39 <i>Додаткова література:</i> 1,10,32,38,39</p>	<p>Опрацювати теми: 6 год.</p>	<p>до семінарського заняття</p>
<p>Тиждень 8. 4 год.</p>	<p>Тема 11. Філософія Григорія Сковороди (1) 1. Онтологія: вчення про дві натури і три світи. 2. Гносеологія: пізнання, самопізнання, Богопізнання. 3. Вчення про споріднену працю. 4. Проблеми свободи і рівності. 5. Філософський зміст поетичної творчості.</p> <p>Тема 12. Філософія Григорія Сковороди (2) 1.Філософське розуміння «Байок Харківських». 2.Філософські діалоги Сковороди.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Наркіс. • Буквар світу. • Благодатний Еродій • Жена Лотова. • Ікона Алківіадська. • Розмова п'яти подорожніх про правдиве щастя • Начальна дверь к християнському добронравію. 	<p>Семінарське заняття 11</p> <p>Семінарське заняття 12</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p> <p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 2,9,16,17,29,32,37 <i>Додаткова література:</i> 1,10,13,38,41</p> <p><i>Основна література:</i> 2,9,16,17,29,32,37 <i>Додаткова література:</i> 1,10,13,38,41</p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p> <p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	
<p>Тиждень 9. 2 год.</p>	<p>Тема 9. Проблема людини в українській “академічній” філософії XIX ст. 1. Просвітницький ідеал людини та суспільства у філософсько-соціологічних поглядах І.Шада, В.Каразіна, П.Лодія,</p>	<p>Лекція 9</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i>9,11,12,13,16,18,19,25,30,33 <i>Додаткова література:</i> 3,7,11,27,32</p>	<p>Опрацювати теми: 6 год.</p>	<p>до семінарського заняття</p>

	<p>Я.Козельського.</p> <p>2. Теорія суспільного договору та проблема свободи людини.</p> <p>3. Плюралізм філософських течій та ідей в XIX столітті, їх вплив на розвиток людинознавчих студій в Україні.</p>					
<p>Тиждень 9. 2 год.</p>	<p>Тема 13. Людина в українській “академічній” філософії XIX ст.</p> <p>1. Проблема людини у системах “пансіхізму” О . Козлова, “синехологічного спиритуалізму” О. Гілярова, “монодуалізм” М . Грота, психофізиці В. Зеньківського.</p> <p>2. О. Новицький та П. Ліницький про місце філософії в житті людини .</p> <p>3. О. Потебня про роль мови у людському та суспільному бутті.</p> <p>4. Теорія прав людини Б. Кістяківського.</p>	<p>Семінарське заняття 13</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 9,11,12,13,16, 18, 19,25,30,33 <i>Додаткова література:</i> 3,7,11,27,32</p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	
<p>Тиждень 10. 2 год.</p>	<p>Тема 10. Антропоцентризм філософії українського романтизму (1)</p> <p>1. Національна самосвідомість як домінуюча особливість людини у філософії романтизму.</p> <p>2. Проблема людини і нації у творчості діячів Кирило-Мефодіївського братства.</p> <p>3. М. Костомаров про особливості українського національного характеру.</p> <p>4. Вчення про суперечливість людської сутності у “хутірській філософії” П. Куліша.</p>	<p>Лекція 10</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i> 3,4,5,7,9,10, 12,15,17,22 <i>Додаткова література:</i> 10,14,19,2832,41</p>	<p>Опрацювати теми: Україна як екзистенційний стан буття у філософії Т. Шевченка. Кордоцентрична філософія людини П. Куліша. Людиноцентристське світобачення української культури М. Гоголя. Філософія душі М. Гоголя. Моральні критерії життя людини у філософії П. Юркевича. 7 год.</p>	<p>до семінарського заняття</p>
<p>Тиждень 10. 4 год.</p>	<p>Тема 14. Світ людини у творчості мислителів Кирило-Мефодіївського братства</p> <p>1. Людиноцентризм як основа українського буття і його національні засади у філософії українського романтизму.</p> <p>2. Проблема людини у творчості М. Костомарова. Концепція українського національного характеру.</p> <p>3. Антропоцентризм філософії Т. Шевченка. Людина як суб’єкт історії.</p> <p>4. Антропологічні ідеї у “хутірській” філософії П. Куліша. Суперечливий дуалізм людської сутності.</p>	<p>Семінарське заняття 14</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 3,4,5,7,9,10, 12,15,17,22 <i>Додаткова література:</i> 10,14,19,2832,41</p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	

	<p>Тема 15. Класичні антропологічні теорії українського романтизму</p> <p>1. Проблема людини та її душі у філософському світогляді М. Гоголя. Проблема соціального зла.</p> <p>2. Людиноцентризм “філософії серця” П. Юркевича.</p> <p>3. Філософія мови і антропологія О. Потебні. Вчення про мову та мислення людини як складові індивідуального та соціального буття.</p>	<p>Семінарське заняття 15</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 3,4,5,7,9,10, 12,15,17,22</p> <p><i>Додаткова література:</i> 10,14,19,28,32,41</p>	<p>Термінологічний словник.</p> <p>Конспект оригінальних текстів.</p>	
<p>Тиждень 11. 2 год.</p>	<p>Тема 11. Антропоцентризм філософії українського романтизму (2)</p> <p>1. Антропоцентризм філософського світогляду Т. Шевченка.</p> <p>2. Релігійно-ідеалістична концепція людини М. Гоголя.</p> <p>3. Вчення про людську душу та душевне здоров'я.</p> <p>4. Ідея “воскресіння” душі людини. Самопізнання людини - умова перемоги добра у світі. Людина і суспільство.</p>	<p>Лекція 11</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i> 3,4,5,7,9,10, 12,15,17,22</p> <p><i>Додаткова література:</i> 10,14,19,28,32,41</p>	<p>Опрацювати теми:</p> <p>Скринник М. Пантелеймон Куліш як речник консервативної духовної традиції в Україні // Сучасність. - 2001. - № 5.</p> <p>Франко І. Хуторна поезія П. Куліша // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. - К. 1980. - Т. 26.</p> <p>Чижевський Д. П. Куліш - український філософ серця // Чижевський Д. Філософські твори: У 4т. - К., 2005. - Т.2.</p> <p>7 год.</p>	<p>до семінарського заняття</p>
<p>Тиждень 11. 2 год.</p>	<p>Тема 16. Антропоцентризм філософії українського романтизму</p> <p>1. Історична антропологія українського романтизму.</p> <p>2. М. Костомаров про місце людини в історії.</p> <p>3. “Філософія життя” Т. Шевченка.</p> <p>4. Україна як екзистенційний стан буття у філософії Т. Шевченка.</p>	<p>Семінарське заняття 16</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література:</i> 3,4,5,7,9,10, 12,15,17,22</p> <p><i>Додаткова література:</i> 10,14,19,28,32,41</p>	<p>Термінологічний словник.</p> <p>Конспект оригінальних текстів.</p>	
<p>Тиждень 12. 2 год.</p>	<p>Тема 12. Антропоцентризм філософії українського романтизму (3)</p> <p>1. Вчення П. Юркевича про “серце” як центр фізичного і духовного життя людини, гарант її цілісності та особистісного “Я”.</p> <p>2. Співвідношення “серця” і розуму, віри і знання. Ідея “загального добра” як основа морального життя людини та світу.</p> <p>3. Феномен П. Юркевича в історії українського людинознавства.</p>	<p>Лекція 12</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література:</i> 3,4,5,7,9,10, 12,15,17,22</p> <p><i>Додаткова література:</i> 10,14,19,28,32,41</p>	<p>Опрацювати теми:</p> <p>Романтизм як світоглядна основа нового українського письменства. Український романтизм в Західній Україні. Людина і мова у філософії О. Потебні.</p> <p>6 год.</p>	<p>до семінарського заняття</p>

<p>Тиждень 12. 4 год.</p>	<p>Тема 17. Український романтизм: філософія і світогляд (1) 1. Сутність романтизму та його філософське підґрунтя. 2. Філософська основа творчості Маркіяна Шашкевича. 3. Микола Костомаров та його твір «Книга буття українського народу».</p> <p>Тема 18. Український романтизм: філософія і світогляд (2) 1. Творчість Миколи Гоголя у світлі романтизму. 2. Романтизм раннього Шевченка. 3. Пантелеймон Куліш та його «Хутір на філософія».</p>	<p>Семінарське заняття 17</p> <p>Семінарське заняття 18</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p> <p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література: 3,4,5,7,9,10, 12,15,17,22</i> <i>Додаткова література: 10,14,19,28,32,41</i></p> <p><i>Основна література: 3,4,5,7,9,10, 12,15,17,22</i> <i>Додаткова література: 10,14,19,28,32,41</i></p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p> <p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	
<p>Тиждень 13. 2 год.</p>	<p>Тема 13. Проблема людини у філософських поглядах українських мислителів останньої чверті XIX - першої третини XX століть (1) 1. Людиноцентричний зміст творчих пошуків українських інтелектуалів другої половини XIX - початку XX століть у сфері смислів суспільного буття. 2. Проблема “людина - суспільство”, “людина - нація” як філософсько-антропологічна парадигма періоду. Обґрунтування смислу української ідеї для людини. 3. Проблема єдності національного та загальнолюдського у людині, співвідношення національного та соціального аспектів у індивідуальному та соціальному бутті. 4. Свобода та справедливість як орієнтири українського людиноцентризму.</p>	<p>Лекція 13</p>	<p>Презентація. Навчально-методичні матеріали</p>	<p><i>Основна література: 1,3,4,7,21, 22,25,30,32,40</i> <i>Додаткова література: 3,4,7,9,10,11,41</i></p>	<p>Опрацювати теми: Фрагменти творів С. Подолинського, І. Франка, М. Грушевського, В. Липинського // Крисаченко В.С. Історія української філософії. Хрестоматія-довідник. - К., 2006.</p> <p>6 год.</p>	<p>до семінарського заняття</p>
<p>Тиждень 13. 2 год.</p>	<p>Тема 19. Людиноцентричні підстави філософії речників української національної ідеї та її основні здобутки (1) 1. Аналітика існування людини у філософії І. Франка. 2. Екзистенційний характер філософії Лесі Українки. 3. Етична концепція В. Винниченка.</p>	<p>Семінарське заняття 19</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література: 1,3,4,7,21, 22,25,30,32,40</i> <i>Додаткова література: 3,4,7,9,10,11,41</i></p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	

	4. Волонтаристична концепція людини Д. Донцова. 5. Політична антропологія В. Липинського.					
Тиждень 14. 2 год.	Тема 14. Проблема людини у філософських поглядах українських мислителів останньої чверті XIX - першої третини XX століть (2) 1. Раціоналістично-позитивістське тлумачення людини у філософському світогляді М. Драгоманова та М. Грушевського. 2. Людина як планетне явище у теоріях С. Подолинського та В. Вернадського. 3. Екзистенційний характер філософських поглядів І. Франка та Лесі Українки. 4. Філософія соціальної дії І. Франка. Образ національного лідера.	Лекція 14	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<i>Основна література: 1,3,4,7,21, 22,25,30,32,40</i> <i>Додаткова література: 3,4,7,9,10,11,41:</i>	Опрацювати теми: Юркевич П. Вибране. – Київ: 1993. Горбач Н.Я. Філософія Памфіла Юркевича. – Львів: 2007. 6 год.	до семінарського заняття
Тиждень 14. 4 год.	Тема 20. Людиноцентричні підстави філософії речників української національної ідеї та її основні здобутки (2) 1. Людиноцентризм як ядро української національної ідеї. 2. М. Драгоманов про загальнолюдське та національне у бутті людини. 3. Філософія праці С. Подолинського. 4. Особа як суб'єкт історичного процесу в історіософії М. Грушевського. 5. Гуманістично-національна концепція Т. Зіньківського. Тема 21. Людиноцентричні підстави філософії речників української національної ідеї та її основні здобутки (3) 1. Людиноцентричні відчуття В. Винниченка. 2. Політична антропологія Д. Донцова. 3. Концепції видатної особистості та національної еліти в історіософії В. Липинського. 4. Категорії моральності, обов'язку і відповідальності у антропологічних вченнях І. Франка та В. Липинського.	Семінарське заняття 20 Семінарське заняття 21	Презентація та обговорення реферату Презентація та обговорення реферату	<i>Основна література: 1,3,4,7,21, 22,25,30,32,40</i> <i>Додаткова література: 3,4,7,9,10,11,41</i> <i>Основна література: 1,3,4,7,21, 22,25,30,32,40</i> <i>Додаткова література: 3,4,7,9,10,11,41</i>	Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів. Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.	
Тиждень 15. 2 год.	Тема 15. Проблема людини у філософських поглядах українських	Лекція 15	Презентація. Навчально-	<i>Основна література: 1,3,4,7,21,</i>	Опрацювати теми: Гринів // Українська	до семінарського

	<p>мислителів останньої чверті XIX - першої третини XX століть (3)</p> <p>1. Етика “конкордизму” та екзистенційний проект В. Винниченка.</p> <p>2. Визнання пріоритетності національного перед соціальним у світоглядних орієнтаціях Т. Зіньківського, Д. Донцова, Є. Маланюка, Ю. Липи.</p> <p>3. Волонтаризм філософсько-антропологічних учень Д. Донцова та В. Липинського.</p>		методичні матеріали	<p>22,25,30,32,40</p> <p><i>Додаткова література:</i> 3,4,7,9,10,11,41</p>	<p>націонологія: XIX-початок XX ст. : історичні нариси / О. Гринів. – Львів, 2005. – С. 90–115.</p> <p>Возняк С. М. Антропонаціонізм філософського світогляду І. Франка / С. М. Возняк // Прикарпатський вісник НТШ / голов. ред. В. М. Мойсишин. – Івано-Франківськ, 2008. – Думка, 2008. – № 3 (3). – С. 7–13.</p> <p>Наконечний А. Проблема свободи у творчості Івана Франка / А. Наконечний // Записки Наукового товариства ім. Шевченка. – Львів, 2005. – Тома ССЛ : Праці Філологічної секції. – С. 209–223.</p> <p>Пашук А. Антропологізм як принцип філософської концепції Івана Франка / А. Пашук // Записки Наукового товариства імені Шевченка . – Львів, 2005. – Т. ССЛ : Праці Філологічної секції. – С. 187–208.</p> <p>6 год.</p>	заняття
Тижень 15. 2 год.	<p>Тема 22. Філософія української національної ідеї</p> <p>1. Аналіз «українського питання» М. Драгомановим. Чудацькі думки про українську національну справу; про неволю віри.</p> <p>2. Філософія Івана Франка. «Що таке поступ?»; «Одвертий лист до галицької української молодезі».</p> <p>3. Поняття національної та соціальної свободи у поглядах Лесі Українки. Додаток від упорядника до українського перекладу книжечки «Хто з чого жие».</p>	Семінарське заняття 22	Презентація та обговорення реферату	<p><i>Основна література:</i> 1,3,4,7,21, 22,25,30,32,40</p> <p><i>Додаткова література:</i> 3,4,7,9,10,11,41</p>	<p>Термінологічний словник.</p> <p>Конспект оригінальних текстів.</p>	
Тижень 16. 2 год.	<p>Тема 16. Новітні українські антропологічні теорії</p> <p>1. Особливості розробки проблеми людини в українській філософії XX - початку XXI ст.</p> <p>2. Характерологія українців у філософській творчості Д. Чижевського, І. Мірчука, В.</p>	Лекція 16	Презентація. Навчально-методичні матеріали	<p><i>Основна література:</i> 1,3,4,7,21, 22,25,30,32,40</p> <p><i>Додаткова література:</i> 3,4,7,9,10,11,41</p>	<p>Опрацювати теми: Фрагменти творів О . Кульчицького, Ю. Липи, І. Мірчука, Є. Маланюка, Д. Чижевського, Ю .Вассяна, М. Шлемкевича // Крисаченко В.С. Історія</p>	до семінарського заняття

	<p>Яніва.</p> <p>3. Концепція “загубленої української людини” М. Шлемкевича.</p> <p>4. Питання буття людини та сенсу її життя у персоналістичній філософії О. Кульчицького.</p> <p>5. Проблеми філософської гуманістики в сучасній українській філософії (П. Копнін, В. Шинкарук, І. Бичко, С. Возняк, О. Яценко та інші).</p> <p>6. Проблеми і перспективи філософської антропології в Україні.</p>				<p>української філософії. Хрестоматія-довідник. — К., 2006.</p> <p>6 год.</p>	
<p>Тиждень 16. 4 год.</p>	<p>Тема 23. Українські філософсько-антропологічні концепції сучасності та їх перспективи (1)</p> <p>1. Українська характерологія Д. Чижевського, І. Мірчука та І. Лисяка-Рудницького.</p> <p>2. Філософська інтерпретація української людини М. Шлемкевича.</p> <p>3. Оптимістичний образ української вдачі у філософії Ю. Липи.</p> <p>4. Людина та її буття у персоналістичній філософії О. Кульчицького.</p> <p>Тема 24. Українські філософсько-антропологічні концепції сучасності та їх перспективи (2)</p> <p>1. В. Янів про українську вдачу та принципи національного виховання.</p> <p>2. Розвиток українського теоретичного людинознавства в радянські часи.</p> <p>3. Проблема людини у Київській світоглядно-антропологічній школі.</p> <p>4. Філософська гуманістика В. Табачковського. 5. Філософія ноосфери С. Кримського.</p> <p>6. Методологічні орієнтації сучасної української філософської антропології.</p>	<p>Семінарське заняття 23</p> <p>Семінарське заняття 24</p>	<p>Презентація та обговорення реферату</p> <p>Презентація та обговорення реферату</p>	<p><i>Основна література: 1,3,4,7,21, 22,25,30,32,40</i></p> <p><i>Додаткова література: 3,4,7,9,10,11,41</i></p> <p><i>Основна література: 1,3,4,7,21, 22,25,30,32,40</i></p> <p><i>Додаткова література: 3,4,7,9,10,11,41</i></p>	<p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p> <p>Термінологічний словник. Конспект оригінальних текстів.</p>	

